

ΗΛΙΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ (1943)

ΕΤΣΙ ΣΥΧΝΑ ΟΤΑΝ ΜΙΛΩ ΠΑ ΤΟΝ ΗΛΙΟ
ΜΠΕΡΔΕΥΕΤΑΙ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ ΕΝΑ
ΜΕΓΑΛΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ ΚΑΤΑΚΟΚΚΙΝΟ
ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΒΟΛΕΤΟ ΝΑ ΣΩΠΑΣΩ

I

Δεν ξέρω πια τη νύχτα φοβερή ανωνυμία θανάτου
Στον μυχό της ψυχής μου αράζει στόλος άστρων.
Έσπερε φρουρέ για να λάμπεις πλάι στο ουρανό
Αεράκι ενός νησιού που με ονειρεύεται
Ν' αναγγέλλω την αυγή από τα ψηλά του βράχια
Τα δυο μάτια μου αγκαλιά σε πλέουνε με το άστρο
Της σωστής μου καρδιάς: Δεν ξέρω πια τη νύχτα.
Δεν ξέρω πια τα ονόματα ενός κόσμου που μ' αρνιέται
Καθαρά διαβάζω τα όστρακα τα φύλλα τ' άστρα
Η έχτρα μου είναι περιττή στους δρόμους τ' ουρανού
Εξόν κι αν είναι τ' όνειρο που με ξανακοιτάζει
Με δάκρυα να διαβαίνω της αθανασίας τη θάλασσα
Έσπερε κάτω απ' την καμπύλη της χρυσής φωτιάς σου
Τη νύχτα που είναι μόνο νύχτα δεν την ξέρω πια.

II

ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Πάει καιρός που ακούστηκε η τελευταία βροχή
Πάνω από τα μυρμήγκια και τις σαύρες
Τώρα ο ουρανός καίει απέραντος
Τα φρούτα βάφουνε το στόμα τους
Της γης οι πόροι ανοίγουνται σιγά σιγά
Και πλάι απ' το νερό που στάζει συλλαβίζοντας
Ένα πελώριο φυτό κοιτάει κατάματα τον ήλιο!
Ποιος είναι αυτός που κείτεται στις πάνω αμμουδιές
Ανάσκελα φουμέρνοντας ασημοκαπνισμένα ελιόφυλλα
Τα τζιτζικια ζεσταίνονται στ' αυτιά του
Τα μυρμήγκια δουλεύουνε στο στήθος του
Σαύρες γλιστρούν στη χλόη της μασχάλης
Κι από τα φύκια των ποδιών του αλαφροπερνά ένα κύμα
Σταλμένο απ' τη μικρή σειρήνα που τραγούδησε:
Ω σώμα του καλοκαιριού γυμνό καμένο
Φαγωμένο από το λάδι κι από το αλάτι
Σώμα του βράχου και ρίγος της καρδιάς
Μεγάλο ανέμισμα της κόμης λυγαριάς
Άχνα βασιλικού πάνω από το σγουρό εφηβαίο
Γεμάτο αστράκια και πευκοβελόνες
Σώμα βαθύ πλεούμενο της μέρας!
Έρχονται σιγανές βροχές ραγδαία χαλάζια
Περνάν δαρμένες οι στεριές στα νύχια του χιονιά
Που μελανιάζει στα βαθιά μ' αγριεμένα κύματα
Βουτάνε οι λόφοι στα πηχτά μαστάρια των νεφών
Όμως και πίσω απ' όλα αυτά χαμογελάς ανέγνοια
Και ξαναβρίσκεις την αθάνατη ώρα σου
Όπως στις αμμουδιές σε ξαναβρίσκει ο ήλιος
Όπως μες στη γυμνή σου υγεία ο ουρανός.

III

Μέρα στιλπνή αχιβάδα της φωνής που μ' έπλασες
Γυμνόν να περπατώ στις καθημερινές μου Κυριακές
Ανάμεσ' από των γιαλών τα καλωσόρισες
Φύσα τον πρωτογνώριστο άνεμο
Άπλωσε μια πρασιά στοργής
Για να κυλήσει ο ήλιος το κεφάλι του
Ν' ανάψει με τα χείλια του τις παπαρούνες
Τις παπαρούνες που θα δρέψουν οι περήφανοι άνθρωποι
Για να μην είναι άλλο σημάδι στο γυμνό τους στήθος
Από το αίμα της αψηφισιάς που ξέγραψε τη θλίψη
Φτάνοντας ως τη μνήμη της ελευθερίας.

Είπα τον έρωτα την υγεία του ρόδου την αχτίδα
Που μονάχη ολόισα βρίσκει την καρδιά
Την Ελλάδα που με σιγουριά πατάει στη θάλασσα
Την Ελλάδα που με ταξιδεύει πάντοτε
Σε γυμνά χιονόδοξα βουνά.

Δίνω το χέρι στη δικαιοσύνη
Διάφανη κρήνη κορυφαία πηγή
Ο ουρανός μου είναι βαθύς κι ανάλλαχτος
Ό,τι αγαπώ γεννιέται αδιάκοπα
Ό,τι αγαπώ βρίσκεται στην αρχή του πάντα.

IV

Πίνοντας ήλιο κορινθιακό
Διαβάζοντας τα μάρμαρα
Δρασκελίζοντας αμπέλια θάλασσες
Σημαδεύοντας με το καμάκι
Ένα τάμα ψάρι που γλιστρά
Βρήκα τα φύλλα που ο ψαλμός του ήλιου αποστηθίζει
Τη ζωντανή στεριά που ο πόθος χαίρεται
Ν' ανοίγει.

Πίνω νερό κόβω καρπό
Χώνω το χέρι μου στις φυλλωσιές του ανέμου
Οι λεμονιές αρδεύουνε τη γύρη της καλοκαιριάς
Τα πράσινα πουλιά σκίζουν τα όνειρά μου
Φεύγω με μια ματιά
Ματιά πλατιά όπου ο κόσμος ξαναγίνεται
Όμορφος από την αρχή στα μέτρα της καρδιάς.

V

Ποιο μπουμπούκι ακόμη ανέραστο απειλεί τη μέλισσα
Ο άνεμος βρίσκει μια παρέα φυλλώματα κυματιστά
Η στεριά σκαμπανεβάζει
Στον αφρό των χόρτων οι μουριές ανοίγουν τα πανιά
Το τελευταίο ταξίδι μοιάζει με το πρώτο πρώτο.
Ω να σπάσουν οι πέτρες να λυγίσουνε τα θυμωμένα σίδερα
Ο αφρός να φτάσει ως την καρδιά ζαλίζοντας τα θεριεμένα μάτια
Η θύμηση να γίνει ένα κλαδάκι δυόσμου αμάραντο
Κι από τη ρίζα του να ορμήσουν άνεμοι γιορτής
Εκεί να γείρουμε το μέτωπο
Τ' αστραφτερά μας πράγματα να 'ναι κοντά
Στην πρώτη απλοχεριά του πόθου

Η κάθε γλώσσα να μιλεί την καλοσύνη της ημέρας
Ήμερα να χτυπάει στις φλέβες ο παλμός της γης.

VI

Χτυπήσανε τη μέρα σε καλή μεριά
Ξύπνησε το νερό μέσα στο χώμα
Κρύα φωνή νεογέννητη
Που σμίγει από μακριά τη γειτονιά των βρύων.
Με χάδι από λιοτρόπι δε φοβάται
Το περιβόλι μήπως βγει στην άβυσσο
Χέρι με χέρι παν οι ερωτευμένοι
Όταν χτυπάνε οι καμπάνες του ήλιου.
Υγεία ηχώ φοράδα
Πέταλο και φτερό πλαγίας
Σύννεφο και χορτάρι αθέριστο
Γλαυκές οργιές ανέμου.
Λοξά τ' ανήλικα πουλιά
Παν να σημάνουν άνοιξη στα σύννεφα
Κι όσα η χαρά ποτές δεν ονομάτισε
Τώρα διψούν την ευτυχία του κόσμου.
Δίψα του κόσμου η αντρική στολή σου πάει
Θα πας να βρεις τη θηλυκή σου κοίτη
Αναποδογυρίζοντας ένα λιβάδι
Έναστρο που του φύγαν οι ανεμώνες.

VII

Κάτω στην μαργαρίτας το αλωνάκι
Στήσαν χορό τρελό τα μελισσόπουλα
Ιδρώνει ο ήλιος τρέμει το νερό
Φωτιάς σουσάμια σιγοπέφτουνε
Στάχια ψηλά λυγίζουνε τον μελαφό ουρανό.

Με χείλια μπρούντζινα κορμιά γυμνά
Τσουρουφλισμένα στο τσακμάκι του οίστρου
Εε! εε! Τραντάζοντας διαβαίνουν οι αμαξάδες
Στο λάδι της κατηφοριάς τ' αλόγατα βουλιάζουν
Τ' αλόγατα ονειρεύονται
Μια πολιτεία δροσερή με γούρνες μαρμαρένιες
Ένα τριφύλλι σύννεφο έτοιμο να χυθεί
Στους λόφους των λιγνών δέντρων που ζεματάν τ' αυτιά τους
Στα ντέφια των μεγάλων κάμπων που χοροπηδάν τις καβαλίνες τους,
Πέρα μες στα χρυσά νταριά κοιμούνται αγοροκόριτσα
Ο ύπνος τους μυρίζει πυρκαγιά
Στα δόντια τους ο ήλιος σπαρταράει
Απ' τη μασχάλη τους γλυκά στάζει το μοσχοκάρυδο
Κι η άχνα πιωμένη με βαριές χτυπιές παραπατά
Στην αζαλιά στην έλισσα και στη μοσκοϊτιά!

VIII

Έζησα τ' όνομα το αγαπημένο
Στον ίσκιο της γιαγιάς ελιάς
Στον ρόχθο της ισόβιας θάλασσας.
Εκείνοι που με λιθοβόλησαν δεν ζούνε πια
Με τις πέτρες τους έχτισα μια κρήνη
Στο κατώφλι της έρχονται χλωρά κορίτσια
Τα χείλια τους κατάγονται από την αυγή
Τα μαλλιά τους ξετυλίγονται βαθιά στο μέλλον.

Έρχονται χελιδόνια τα μωρά του ανέμου
Πίνουν πετούν να πάει μπροστά η ζωή
Το φόβητρο του ονείρου γίνεται όνειρο
Η οδύνη στρίβει το καλό ακρωτήριο
Καμιά φωνή δεν πάει χαμένη στους κόρφους τ' ουρανού.
Ω αμάραντο πέλαγο τι ψιθυρίζεις πες μου
Από νωρίς είμαι στο πρωινό σου στόμα
Στην κορυφήν όπου προβάλλ' η αγάπη σου
Βλέπω τη θέληση της νύχτας να ξεχύνει τ' άστρα
Τη θέληση της μέρας να κορφολογάει τη γη.
Σπέρνω στους κάμπους της ζωής χίλια μπλαβάκια
Χίλια παιδιά μέσα στο τίμιο αγέρι
Ωραία γερά παιδιά που αχνίζουν καλοσύνη
Και ξέρουν ν' ατενίζουν τους βαθιούς ορίζοντες
Όταν η μουσική ανεβάζει τα νησιά.
Χάραξα τ' όνομα το αγαπημένο
Στον ίσκιο της γιαγιάς ελιάς
Στον ρόχθο της ισόβιας θάλασσας.

IX

Ο κήπος έμπαινε στη θάλασσα
Βαθύ γαρίφαλο ακρωτήριο
Το χέρι σου έφευγε με το νερό
Να στρώσει νυφικό το πέλαγος
Το χέρι σου άνοιγε τον ουρανό.

Άγγελοι μ' έντεκα σπαθιά
Πλέανε πλάι στ' όνομά σου
Σκίζοντας τ' ανθισμένα κύματα
Κάτω μπατέρναν τα λευκά πανιά
Σ' απανωτές σπιλιάδες γραιίγου.

Μ' άσπρα τριανταφυλλακάθια
Έραβες φιόγκους προσμονής
Για τα μαλλιά των λόφων της αγάπης σου
Έλεγες: Η χτενίστρα του φωτός
Είναι πηγή στη γη που διασκεδάζει.

Κλέφτρα σαίτα σκάνταλο του γέλιου
Ω εγγονούλα της γρια-λιακάδας
Μέσ' απ' τα δέντρα πείραζες τις ρίζες
Άνοιγες τα χωνάκια του νερού
Ραβδίζοντας της λησμονιάς τα τζιτζιφα.
'Η πάλι νύχτα μ' άσωτα βιολιά
Μέσα στους μισοχαλασμένους μύλους
Κρυφομιλούσες με μια μάγισσα
Στους κόρφους σου έκρυβες μια χάρη
Που ήταν το ίδιο το φεγγάρι.
Φεγγάρι εδώ φεγγάρι εκεί
Αίνιγμα διαβασμένο από τη θάλασσα
Για το δικό σου το χατίρι
Ο κήπος έμπαινε στη θάλασσα
Βαθύ γαρίφαλο ακρωτήριο.

X

Παιδί με το γρατσουνισμένο γόνατο
Κουρεμένο κεφάλι όνειρο ακούρευτο

Ποδιά με σταυρωμένες άγκυρες
Μπράτσο του πεύκου γλώσσα του ψαριού
Αδερφάκι του σύννεφου!
Κοντά σου είδες ν' ασπρίζει ένα βρεμένο βότσαλο
Άκουσες να σφυρίζει ένα καλάμι
Τα πιο γυμνά τοπία που γνώρισες
Τα πιο χρωματιστά
Βαθιά-βαθιά ο αστείος περίπατος του σπάρου
Ψηλά-ψηλά της εκκλησίτσας το καπέλο
Και πέρα-πέρα ένα βαπόρι με φουγάρα κόκκινα.

Είδες το κύμα των φυτών όπου έπαιρνε η πάχνη
Το πρωινό λουτρό της το φύλλο της φραγκοσουκιάς
Το γεφυράκι στη στροφή του δρόμου
Αλλά και τ' αγριοχαμόγελο
Σε μεγάλους χτύπους δέντρων
Σε μεγάλα λιοστάσια παντρείας
Εκεί που στάζουν από τα ζουμπούλια δάκρυα
Εκεί που ανοίγει ο αχινός τους γρίφους του νερού
Εκεί που τ' άστρα προμηγούν τη θύελλα.
Παιδί με το γρατσουνισμένο γόνατο
Χαιϊμαλί τρελό σαγόνι πεισματάρικο
Παντελονάκι αέρινο
Στήθος του βράχου κρίνο του νερού
Μορτάκι του άσπρου σύννεφου!

ΧΙ

ΝΑΥΤΑΚΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ

Με όρτσα ψυχή με άρμη στα χείλια
Με ναυτικά και με σαντάλια κόκκινα
Σκαλώνει μες στα σύννεφα
Πατάει τα φύκια τ' ουρανού.
Η αυγή σφυρίζει στην κοχύλα της
Μια πλώρη έρχεται αφρίζοντας
Άγγελοι! Σία τα κουπιά
Ν' αράξει εδώ η Ευαγγελίστρια!
Κάτω στη γη πως καμαρώνει το αρχοντολόι του περβολιού!
Όταν γυρίζει ο αλάδανος το αχτένιστο κεφάλι του
Οι χαβούζες ξεχειλίζουν
Κι η Ευαγγελίστρια μπαίνει
Γυμνή σταλάζοντας αφρούς με αστερία στο μέτωπο
Με αγέρι μοσχοκάρφης στα λυτά μαλλιά
Κι ένα καβούρι που τρικλίζει ακόμη στον ηλιοκαμένον ώμο της!

-Νονά των άσπρων μου πουλιών
Γοργόνα Ευαγγελίστρα μου!
Τι μπάλες θαλασσιά γαρούφαλα ρίχνουν στο μόλο τα κανόνια σου
Πόσες αρμάδες κοχυλιών βουλιάζουν οι φωτιές σου
Και πως λυγάς τις φοινικιές όταν τρελαίνεται ο γαρμπής
Και σούρνει άμμους και βότσαλα!

Περνάν οι ελπίδες μες στα μάτια της
Με βάρκες από σουπιοκόκαλο
Στα τρία δελφίνια που χοροπηδούν
Πίσω της φλοκωτές παντιέρες ανεμίζουνε!
-Αχ με τι βιόλες με τι πασχαλιές

Θα κάρφωνα έλεος μίαν ευχή στα στήθια σου
Να όριζες άλλο ριζικό μου εμένα!
Δεν την αντέχω τη στεριά
Δε με βαστάνε οι νεραντζές
Δώσε να πάω για τ' ανοιχτά με μπαλωθιές και σήμαντρα!

Γρήγορα Παναγιά μου γρήγορα
Κιόλας ακούω τραχιά φωνή ψηλά πάνω απ' τις ντάπιες
Χτυπάει χτυπάει στις χάλκινες αμπάρες
Χτυπάει χτυπάει κι αντρειεύεται
Στράφτουν σαν ήλιοι τα τσαπράζα της
Αχ και προστάζει -δεν ακούς;-
Αχ και προστάζει: η Μπουμπουλίνα!
Κι η Παναγία χαίρεται η Παναγία χαμογελά
Το πέλαγο έτσι που κυλάει βαθιά πόσο της μοιάζει!
-Ναι βρε κεφάλι αγύριστο
Ναι βρε ναυτάκι του περιβολιού
Στον ύπνο σου προσμένουν τρία τρικάρτα!
Τώρα με ψάθα γυριστή και με σαντάλια κόκκινα
Μ' ένα σουγιά στο χέρι
Πάει το ναυτάκι του περιβολιού
Κόβει τα κίτρινα σκοινιά
Λασκάρει τ' άσπρα σύννεφα
Η αυγή σφυρίζει στην κοχύλα της
Μπαρούτι σκάει στα όνειρα
Λαμπρή στα φύκια τ' ουρανού!

XII

Μισοβουλιαγμένες βάρκες
Ξύλα που πρήζονται με απόλαυση
Άνεμοι ξυπόλυτοι άνεμοι
Στα σοκάκια που κουφάθηκαν
Πέτρινοι κατήφοροι
Ο μουγκός ο τρελός
Η μισοχτισμένη ελπίδα.

Μεγάλα νέα καμπάνες
Στις αυλές άσπρες μπουγάδες
Στις παραλίες οι σκελετοί
Μπογιές κατράμι νέφτι
Ετοιμασίες της Παναγίας
Που για να γιορτάσει ελπίζει
Άσπρα πανιά και γαλανές σημαιούλες.

Κι εσύ στα πάνω περιβόλια
Κτήνος της αγριαχλαδιάς
Λιγνό άγουρο αγόρι
Ο ήλιος ανάμεσα στα σκέλια σου
Να παίρνει μυρωδιά
Κι η κοπελίτσα στην αντικρινή στεριά
Να σιγοκαίγεται απ' τις ορτανσίες,

XIII

Αυτός ο αγέρας που χαζεύει μες στις κυδωνιές
Το ζουζούνι αυτό που πιπιλάει τα κλήματα
Η πέτρα που ο σκορπιός φοράει κατάσαρκα

Κι αυτές οι θημωνιές μέσα στ' αλώνια
Που καμώνονται τον γίγα σε μωρά παιδιά ξυπόλυτα.
Οι ζωγραφιές του ανάστα ο Θεός
Στον τοίχο που έξυσαν τα πεύκα με τα δάχτυλα τους
Ο ασβέστης που βαστάει στη ράχη του τα μεσημέρια
Και τα τζιτζίκια τα τζιτζίκια μες στ' αυτιά των δέντρων.
Μεγάλο καλοκαίρι από κιμωλία
Μεγάλο καλοκαίρι από φελλό
Τα κόκκινα πανιά λοξά στα σαγανάκια
Στον πάτο ζώα κατάξανθα σφουγγάρια
Των βράχων φυσαρμόνικες
Πέρκες από τις δαχτυλιές ακόμη του κακού ψαρά
Ξέρες περήφανες στις πετονιές του ήλιου.
'Ένα και δυο: τη μοίρα μας δεν θα την πει κανένας
'Ένα και δυο: τη μοίρα του ήλιου θα την πούμ' εμείς.

XIV

Στα χτήματα βαδίσουμε όλη μέρα
Με τις γυναίκες τους ήλιους τα σκυλιά μας
Παίξαμε τραγουδήσαμε ήπιαμε νερό
Φρέσκο καθώς ξεπήδαγε από τους αιώνες.
Το απομεινέρο για μια στιγμή καθίσαμε
Και κοιταχτήκαμε βαθιά μέσα στα μάτια.
Μια πεταλούδα πέταξε απ' τα στήθια μας
'Ήτανε πιο λευκή
απ' το μικρό λευκό κλαδί της άκρης των ονείρων μας
Ξέραμε πως δεν ήταν να σβηστεί ποτέ
Πως δε θυμότανε καθόλου τι σκουλήκια έσερνε.

Το βράδυ ανάψαμε φωτιά
Και τραγουδούσαμε γύρω τριγύρω:

Φωτιά ωραία φωτιά μη λυπηθείς τα κούτσουρα
Φωτιά ωραία φωτιά μη φτάσεις ως τη στάχτη
Φωτιά ωραία φωτιά καίγε μας

λέγε μας τη ζωή.

Εμείς τη λέμε τη ζωή την πιάνουμε απ' τα χέρια
Κοιτάζουμε τα μάτια της που μας ξανακοιτάζουν
Κι αν είναι αυτό που μας μεθάει μαγνήτης το γνωρίζουμε
Κι αν είναι αυτό που μας πονάει κακό το 'χουμε νιώσει
Εμείς τη λέμε τη ζωή πηγαίνουμε μπροστά
Και χαιρετούμε τα πουλιά της που μισεύουνε
Είμαστε από καλή γενιά.

XV

Χύσε φωτιά στο λάδι
Και φωτιά στο στήθος
Δεν είναι φρόνιμη γωνιά η παλαιίστρα της ψυχής
Η τύχη παίρνει ένα παράξενο ύφος ηλιομάντισσας
Χορεύει για την άνοιξη
Κι η ζάλη του Μαγιού στις φουσκοθαλασσιές τα χαμομήλια
Σκίζει το χρόνο ανοίγει διάπλατα τα φύλλα των δρυμών
Τόσο που η καρδιά του επαίτη σφίγγεται
Τα ρόδα του πετούν αγκάθια για τους χορτασμένους
Τα ρόδα του μυρίζουν αιωνιότητα

Τα ρόδα του κρύβουνε στις ίνες
Έντιμο αίμα που ζητάει εκδίκηση.
Χύσε φωτιά στο λάδι
Λόγγισε το βαρύ έγκυο νέφος
Όπου λουφάζει ο μόχθος της βροχής
Η αμυγδαλιά πλυμένη ανοίγεται αντιλάμποντας
Τα παιδιά ξεχύνονται στους κάμπους
Οι φωνές τους δεν είναι πια κουρέλια
Είναι πολύχρωμα πανιά όπου κολπώνει ο αετός τη νίκη του.

XVI

Με τι πέτρες τι αίμα και τι σίδηρο
Και τι φωτιά είμαστε καμωμένοι
Ενώ φαινόμαστε από σκέτο σύννεφο
Και μας λιθοβολούν και μας φωνάζουν
Αεροβάτες
Το πως περνούμε τις μέρες και τις νύχτες μας
Ένας Θεός το ξέρει.

Φίλε μου όταν ανάβ' η νύχτα την ηλεκτρική σου οδύνη
Βλέπω το δέντρο της καρδιάς που απλώνεται
Τα χέρια σου ανοιχτά κάτω από μian Ιδέα ολόλευκη
Που όλο παρακαλείς
Κι όλο δεν κατεβαίνει
Χρόνια και χρόνια
Εκείνη εκεί ψηλά εσύ εδώ πέρα.
Κι όμως του πόθου τ' όραμα ξυπνάει μια μέρα σάρκα
Κι εκεί όπου πριν δεν άστραφτε παρά γυμνή ερημιά
Τώρα γελάει μια πολιτεία ωραία καθώς τη θέλησες
Κοντεύεις να τη δεις σε περιμένει
Δώσε το χέρι σου να πάμε πριν η Αυγή
Την περιλούσει με ιαχές θριάμβου.
Δώσε το χέρι σου - πριν συναχτούν πουλιά
Στους ώμους των ανθρώπων και το κελαηδήσουνε
Πως επιτέλους φάνηκε να 'ρχεται από μακριά
Η ποντοθώρητη παρθένα Ελπίδα!
Πάμε μαζί κι ας μας λιθοβολούν
Κι ας μας φωνάζουν αεροβάτες
Φίλε μου όσοι δεν ένωσαν ποτέ με τι
Σίδηρο με τι πέτρες τι αίμα τι φωτιά
Χτίζουμε ονειρευόμαστε και τραγουδούμε!

XVII

Έπαιξα με το χιόνι του Χελμού
Μαύρισα μες στην Λέσβος τους ελαιώνες
Έριξα βότσαλα λευκά σε μια Μυρτώα θάλασσα
Έπλεξα πράσινα μαλλιά στην Αιτωλίας τη ράχη.
Τόποι που με του φεγγαριού το αλησμονάνθι
Και με του ήλιου τους χυμούς με θρέψατε
Σήμερα ονειρεύομαι για σας
Μάτια που να σας συντροφέψουν μ' ένα φως καλύτερο.

Μάτια για έναν περίπατο καλύτερο
Οι νυχτιές χαλκεύουνε στα έγκατά σας
Ζωγραφιές ηράκλειες,
Εκείνος που θα βγει να πει: ορίζω τη ζωή
Δίχως ν' αστροπελεκιστεί απ' το θάνατο

Εκείνος που σε μια φουχτιά καθάριου αγέρα
Θα πει να γεννηθεί γυμνό ένα ρόδο
Και θα γεννηθεί
Εκείνος θα 'χει μες στα στήθια του εκατό αιώνες
Μα θα είναι νέος
Νέος ωσάν φωνούλα νιόκοπου νερού
Που χύνεται από το πλευρό της μέρας
Νέος ωσάν βλαστάρι απείραχτου κλαδιού
Νέος χωρίς ρυτίδα γης μήτε ουρανού σκιά
Μήτε χαράς αμαρτωλού ευφροσύνη.

XVIII

Ψηλά μ' έναν πυρσό από στάχυα η λεβεντιά
Προχωρεί μες στα κύματα και τραγουδάει:
Ω παιδιά που με νιώθετε - πατριωτάκια του ήλιου
Με βέργες και παράξενα πουλιά στα χέρια
Με χλοερές καρδιές και μάτια καθαρά
Που ακούτε από τις παραλίες την ανατολή να βουίζει
Ζεσταίνοντας στην αγκαλιά σας ένα φως απέραντο
Από την άκρη τ' ουρανού ως το βάθος της καρδιάς
Με πείσμα πορφυρό - πατριωτάκια του ήλιου
Που λέτε: ο μόνος δρόμος είναι η ανατολή!

Της ελιάς και της συκιάς και του κυπαρισσιού
Των αμπελιών των ξεροπόταμων και των μεγάλων τρούλων
Η γη ακουμπάει από τη μια μεριά στην όχθη των ονείρων σας
Ακούστε με είμαι από τους δικούς σας δώστε μου ένα χέρι
Που ν' αγαπάει μεμιάς να κόβει τα ολόκληρα όνειρα
Να κολυμπάει ελεύθερα στα νιάτα των νεφών.
Η γη μιλάει κι ακούγεται απ' το ρίγος των ματιών.

ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΝΩ ΣΕ ΜΙΑΝ ΑΧΤΙΔΑ

I

ΚΟΚΚΙΝΟ

Το στόμα που είναι δαίμονας μιλά κρατήρας
Φαϊ της παπαρούνας αίμα του καημού
Που είναι μεγάλο κίμινο της άνοιξης
Το στόμα σου μιλάει με τετρακόσια ρόδα
Δέρνει τα δέντρα λιγώνει όλη τη γη
Χύνει μες στο κορμί την πρώτη ανατριχίλα.
Σπουδαία του δάχτυλου ευωδιά το πάθος μου πληθαίνει
Το μάτι μου ανοιχτό πονάει στ' αγκάθια
Δεν είναι η βρύση που ποθεί των δυο στηθιών τα ορνίθια
Όσο το βούισμα της σφήκας στους γυμνούς γοφούς.
Δώστε μου την ουλή του αμάραντου τα μάγια
Της κλώστρας κοπελιάς
Το «αντίο» το «έρχομαι» το «θα σου δώσω»
Σπηλιές υγείας θα το πιούνε στην υγεία του ήλιου
Ο κόσμος θα 'ναι ή ο χαμός ή το διπλό ταξίδι
Εδώ στου ανέμου το σεντόνι εκεί στου απείρου τη θωριά.

Βίτσα τουλίπα μάγουλο της έγνοιας
Σπλάχνο δροσάτο της φωτιάς
Θα ρίξω ανάσκελα τον Μάη θα τον σφίξω στα μπράτσα μου
Θα τον δείρω τον Μάη θα τον σπαράξω.

II

ΠΡΑΣΙΝΟ

Μια μαχαιριά στου μήλου τα ψαχνά
Μια πίκρα στο βρακί του φρέσκου αμύγδαλου
Ένα πήδημα νερού μέσα στα πράσα
Και το κορίτσι που δεν μπήκε ακόμη ολάκερο στον έρωτα
Μα κρατάει μες στην ποδιά του ένα στυφό δασάκι φρούτων.

Κορίτσι μου έχω στην καρδιά μια χλόη ανέγγιχτη
Και μια βροχή νιογέννητο τριφύλλι
Μα ο καταρράχτης που δεν χίμηξε είναι πιο βαθιά
Πιο χαμηλά
Και θα χιμήξει σαν θηρίο μέρας στον Απρίλη σου
Όταν αγγίξω την πηγή κι όταν σε φάει ο ήλιος.

Χόρτο στρωτό κρεβάτι
Σπίνου αυτί μελιού αλοιφή ανάσας καλωσόρισμα
Το κύμα της στεριάς είναι κι αυτό μεγάλο
Το άγγιγμα του κορμιού είναι κι αυτό βαθύ
Ο καιρός δεν είναι μάταιος στο γέλιο που σφαδάζει
Από την όρεξη να μπει στο πάθος τ' ουρανού.

Θα μπω απ' την πόρτα που ένα φύλλο σκέτο υπερασπίζεται
Θα μιμηθώ του έφηβου αλόγου τη βραχνάδα
Θα δοκιμάσω τον σπασμό που σ' ανεβάζει ως τ' άστρα!

III

ΚΙΤΡΙΝΟ

Νωρίς κοπέλες ροζακιές ρίξαν βεγγαλικές
Φωνές και χρώματα ηχερά
Στο μακρινό ξωκλήσι του πουνέντε...
Χούγια και νταν! Ξεχύθηκεν απ' τις καμπάνες ο άνεμος
Κι όλο το πέλαγο μακριά χούγια και νταν! χούγια και νταν!
Βοσκάει με τρελοκαμπανάκια...

Και παν αυτές τώρα γυμνές από τη μέση ως πάνω
Με αλάργα ψάθα ρώγα κρεμεζιά νάζι από στάχυ
Λοξό με πεταλούδα στο δεξί βυζί το αντάρτικο
Τρεις τέσσερις δεκάξι ογδόντα ή εκατό
Παν και μαλώνουν τα παιδιά της γης της χορτοαρχόντισσας
Παν και φυσούν φούρκες φωτιάς με σάλπιγγες στ' αλώνια
Καίνε σανό λιώνουν φλουριά θυμιάζουνε με ανθόσκονη
Κρόκων τα στέρνα της στεριάς τόσο που τρέμει πια
Μαίνεται από καναρινιές ριπές ο αιθέρας κι όλο αστράφτει
Βράζει με θειάφι στο γιαλό με καλαμιές στον κάμπο...
Κορίτσια μη! Με τι καρδιά να ορμήσουνε τ' αηδόνια!
Μη! Με τι σκίρτημα νερού να βγούνε οι περγκολιές!
Πως να χωρέσει ο ουρανός σε μια κοχύλα ρόδινη
Κορίτσια πως να μαντευτεί απ' τα μάτια σας το φως!

IV

Η ΠΟΡΤΟΚΑΛΕΝΙΑ

Στον Αντρέα Καμπά

Τόσο πολύ τη μέθυσε ο χυμός του ήλιου
Που έγειρε το κεφάλι της και δέχτηκε να γίνει
Σιγά σιγά: η μικρή Πορτοκαλένια!

Έτσι καθώς γλαυκόλαμπαν οι επτά ουρανοί
Έτσι καθώς άγγιξαν μια φωτιά τα κρύσταλλα
Έτσι καθώς αστράψανε χελιδονοουρές
Σάστισαν πάνω οι άγγελοι και κάτω οι κοπελιές
Σάστισαν πάνω οι πελαργοί και κάτω τα παγόνια
Κι όλα μαζί συνάχτηκαν κι όλα μαζί την είδαν
Κι όλα μαζί τη φώναξαν: Πορτοκαλένια!
Μεθάει το κλήμα κι ο σκορπιός μεθάει ο κόσμος όλος
Όμως της μέρας η κεντιά τον πόνο δεν αφήνει
Τη λέει ο νάνος ερωδιός μέσα στα σκουληκάκια
Τη λέει ο χτύπος του νερού μες στις χρυσοστιγμές
Τη λέει κι η δρόσο στου καλού βοριά το απανωχείλι:
Σήκω μικρή μικρή μικρή Πορτοκαλένια!
Όπως σε ξέρει το φιλί κανένας δε σε ξέρει
Μήτε σε ξέρει ο γελαστός Θεός
Που με το χέρι του ανοιχτό στη φλογερή αντηλιά
Γυμνή σε δείχνει στους τριανταδυό του ανέμους!

V

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ

Εύκολα που περνώ απ' τα μάτια σου στον ουρανό
απ' το μανίκι του νερού στο πρόσωπο της θάλασσας
απ' το μικρό σου δάχτυλο στου ζαφειριού το αστέρι
Έλπιση φήμη του Φώτος έχταση απέραντη
Ό,τι κοιτάω με τη ματιά με θρέφει.
Ό,τι κρατάω με την αφή με θρέφει
Σώμα του πόντου δροσερό ή αγέρας
Γλόμπος του άπιαστου ονείρου η κρύα σαπουνόφουσκα
Της παρθενιάς σου η γεωγραφία που δε με μέλει
Κι ένα μεταξωτό για τσαλαπάτημα
Ένα καυκί καμπάνας γυάλινης για τους κουφούς
Που ντύνουν με φελλό την πιο βαριά τους κούκλα.
Η κούκλα μου είναι η κούκλα σου είναι η γαλαζούλα
Ολόγυμνη που διασκεδάζει τρυπημένη με άστρα
Και κάνει μπάνια στη νυχτιά και γαργαλάει τους γρύλους,
Μα μήτε η στάλα της Αυγής πιωμένη απ' το γλαυκό
Μήτε της πονηριάς του αηδονιού η ανάσταση
Μήτε της σβούρας ο ίλιγγος μήτε η λιγοθυμιά
Της ώρας που σκορπάει μες στο κενό τα πούπουλα
Δεν πίνουν από την πηγή σου από την πηγή που λεν ελευτεριά.

VI

ΒΑΘΥ ΓΑΛΑΖΙΟ

Σε μάτιασαν οι νύφες του βυθού
Οι λευκές του μαϊστρου ερινύες
Ανάβοντας τη ζήλια του κορμιού
Μα όταν γέλασαν οι ανυφάντρες του ήλιου
Που φιλοδόξησαν ένα καμάρι επίγειο
Άξαφνα πήρες τη βαφή του απείρου.
Τώρα καθώς πατάω μες στις πλαγιές
Στα κουκουνάρια που φουσώντας έστρωσεν
Άνεμος γητευτής με χείλια βαθυγάλαζα
Καθώς γλιστρώ στα τσάμια της κατηφοριάς
Κι ανοίγω τα φτερά στο βλέμμα σου το απέραντο

Καθώς ταιριάζω στου βοριά το στόμα μια υμνωδία
Μου φέγγει ο κόλπος το βαθύ μουρμούρισμα της άμμου
Και βλέπω ανθούς να πέφτουνε στα καθαρά νερά
Φύκια μελαχρινά στου φλοίσβου το νανούρισμα
Κανάτια υπομονετικά στου Αιγαίου τα παραθύρια.
Και βλέπω ακόμα ένα και μόνο βαθύχρωμο πουλί
Να πίνεται απ' το αίνιγμα της αγκαλιάς σου
Όπως η νύχτα πίνεται από την αυγή
Όπως η αίγλη από τις μορφές των αγαλμάτων.

VII

MENEΞΕΛΙ

Σαν φέρετρο που προχωρεί ενώ κρυφά ο νεκρός
Αφήνει ένα ρυάκι μενεξέδες πίσω του
Κι η Αττική του σιγοψιθυρίζει καλησπέρα.

Σαν κηπουρός που τυραννιέται σκύβοντας
Μέσα στα συρματόσκοινα και τις εβραϊσσοές πέτρες
Μα δεν ακούει το πάθος της νεραντζανθιάς
Όταν φοράει τον άνεμο και γνέφει με χορτάρια
Πέρα στο σέλας των πλωτών βουνών
Κι από το αχ του αμπελουργού τρομάζουνε τα σύννεφα...
Η γη συνάζει ολόγυρα τους γαλαξίες των δέντρων της
Και μες στη μέση τους γεννάει μια λίμνη με νερά
Η γη ετοιμάζει τα σεντόνια της:
Αμάραντους πιο τρυφερούς κι από κουμπάκια αγγέλων
Βολβούς πιο πράους στο μέτρημα κι από ίσκιους τ' ουρανού
Λάμπει ψηλά ολομόναχο το ανεμαλώνι
Μολόχες ντύνονται και παν στους τάφους για κεριά
Σφυρίζει ένα βαπόρι μακρινό που χάνεται.
Κι όπως με τρεις κλωστές καπνού λέει τον εσπερινό
Ήρεμη στέγη με την καμινάδα της
Μια νυχτερίδα πιάνεται μες στα μαλλιά της δύσης!